

สรุปการวิจัยและข้อเสนอแนะ

วัตถุประสงค์ในการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษา เปรียบเทียบผลของการปรึกษาเชิงจิตวิทยาทางอาชีพแบบกลุ่มกับโปรแกรมการศึกษาทางอาชีพด้วยตนเองต่อภาวะทางอาชีพของนักเรียน ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3

สมมติฐานการวิจัย

1. นักเรียนกลุ่มที่ได้รับการปรึกษาเชิงจิตวิทยาทางอาชีพแบบกลุ่ม จะมีภาวะทางอาชีพสูงกว่านักเรียนกลุ่มที่ได้รับการศึกษาทางอาชีพด้วยตนเองและนักเรียนในกลุ่มที่ไม่ได้รับการช่วยเหลือควยวิธีใด ๆ
2. นักเรียนกลุ่มที่ได้รับการปรึกษาทางอาชีพ ด้วยตนเองจะมีภาวะทางอาชีพสูงกว่านักเรียนในกลุ่มที่ไม่ได้รับการช่วยเหลือควยวิธีใด ๆ

กลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่างเป็นนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนชุมแพศึกษา อำเภอชุมแพ จังหวัดขอนแก่น ปีการศึกษา 2531 จำนวน 24 คน โดยการสุ่มแบบจำแนกชั้นภูมิเป็นกลุ่มทดลอง 2 กลุ่ม และกลุ่มควบคุม 1 กลุ่ม กลุ่มละ 8 คน

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

แบบวัดภาวะทางอาชีพ มาตราวัดทัศนคติ ของจอห์น โอ ไครท์ส ซึ่งแปลและเรียบเรียงโดย ดร. พรพราย ทรัพย์ประภา ภาควิชาจิตวิทยา คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

วิธีดำเนินการวิจัย

1. ศึกษาทฤษฎีและงานวิจัยต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับภาวะทางอาชีพ พัฒนาการทาง

อาชีพ การปรึกษาเชิงจิตวิทยาทางอาชีพแบบกลุ่ม และโปรแกรมการศึกษาทางอาชีพด้วยตนเอง

2. สร้างและพัฒนาโครงสร้างการปรึกษาเชิงจิตวิทยาทางอาชีพแบบกลุ่ม และโปรแกรมการศึกษาทางอาชีพด้วยตนเอง แล้วตรวจสอบความถูกต้องเหมาะสมโดยผู้ทรงคุณวุฒิ

3. นำโปรแกรมการศึกษาทางอาชีพด้วยตนเอง ไปทดลองใช้กับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนโนนหันวิทยายน จังหวัดขอนแก่น ที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่าง

4. นำแบบวัดคุณภาวะทางอาชีพ มาตรวจทัศนคติไปหาความเที่ยง

5. รับสมัครนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนชุมชนแพศึกษา ที่ต้องการความช่วยเหลือเกี่ยวกับการตัดสินใจทางอาชีพ

6. ทำการทดสอบก่อนการทดลอง (Pretest) และคัดเลือกกลุ่มตัวอย่างเพื่อเป็นกลุ่มทดลอง 2 กลุ่ม และกลุ่มควบคุม 1 กลุ่ม

7. กลุ่มทดลอง (A) ใ้รับการปรึกษาเชิงจิตวิทยาทางอาชีพแบบกลุ่ม โดยผู้วิจัยเป็นผู้นำกลุ่มสัปดาห์ละ 2 ครั้ง ครั้งละ 1 ชั่วโมง รวม 12 ครั้ง กลุ่มทดลอง (B) ใ้รับโปรแกรมการศึกษาทางอาชีพด้วยตนเองที่ผู้วิจัยพัฒนาขึ้น โดยมีครูแนะแนวของโรงเรียนเป็นผู้ให้โปรแกรม มีระยะเวลาเท่ากันและกลุ่มควบคุม (C) เป็นกลุ่มที่ไม่ได้รับการช่วยเหลือด้วยวิธีใด ๆ เพียงแต่ให้มีเวลาในโรงเรียนเท่ากับกลุ่มทดลองทั้ง 2 กลุ่ม โดยมีครูแนะแนวของโรงเรียนเป็นผู้ดูแล

8. ทำการทดสอบหลังการทดลอง (Posttest) ด้วยแบบวัดคุณภาวะทางอาชีพ มาตรวจทัศนคติกับกลุ่มตัวอย่างทั้ง 3 กลุ่ม

9. เก็บรวบรวมข้อมูล ตรวจวิเคราะห์คะแนนจากแบบวัดคุณภาวะทางอาชีพ แล้วนำข้อมูลมาวิเคราะห์ทางสถิติ

การวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยนำคะแนนจากแบบวัดคุณภาวะทางอาชีพของกลุ่มทดลอง (A) กลุ่มทดลอง (B) และกลุ่มควบคุม (C) ที่ได้จากการทดสอบก่อนการทดลองและหลังการทดลอง มาทดสอบความมีนัยสำคัญ โดยการวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว (One Way Analysis of Variance) และทดสอบความแตกต่างเป็นรายคู่โดยวิธีของเชฟเฟ (Scheffe' Method)

ผลการวิจัย

ผลการวิจัยปรากฏว่า นักเรียนในกลุ่มทดลอง (A) ที่ได้รับการปรึกษาเชิงจิตวิทยาทางอาชีพแบบกลุ่ม มีคะแนนวิฤภาวะทางอาชีพสูงกว่านักเรียนในกลุ่มทดลอง (B) ที่ได้รับโปรแกรมการศึกษาทางอาชีพด้วยตนเอง และนักเรียนในกลุ่มควบคุม (C) ที่ไม่ได้รับการช่วยเหลือด้วยวิธีใด ๆ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ตามลำดับ และนักเรียนกลุ่มทดลอง (B) ที่ได้รับโปรแกรมการศึกษาทางอาชีพด้วยตนเอง มีคะแนนวิฤภาวะทางอาชีพสูงกว่านักเรียนในกลุ่มควบคุม (C) ที่ไม่ได้รับการช่วยเหลือด้วยวิธีใด ๆ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 แสดงให้เห็นว่า การปรึกษาเชิงจิตวิทยาทางอาชีพแบบกลุ่มมีผลต่อการเพิ่มวิฤภาวะทางอาชีพของบุคคลใ้ดีกว่าโปรแกรมการศึกษาทางอาชีพด้วยตนเอง

ขอเสนอแนะ

1. ควรจะมีการศึกษาว่าการปรึกษาเชิงจิตวิทยาทางอาชีพแบบกลุ่ม และโปรแกรมการศึกษาทางอาชีพด้วยตนเองมีผลต่อการเพิ่มวิฤภาวะทางอาชีพตามความสามารถในการเลือกอาชีพ หรือไม่
2. ควรจะมีการศึกษาผลของการปรึกษาเชิงจิตวิทยาทางอาชีพแบบกลุ่มและโปรแกรมการศึกษาทางอาชีพด้วยตนเองในกลุ่มตัวอย่างระดับชั้นอื่น ๆ เช่น ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 ว่ามีผลต่อการเปลี่ยนแปลงวิฤภาวะทางอาชีพของนักเรียนหรือไม่ เนื่องจากนักเรียนในระดับชั้นนี้เป็นช่วงที่นักเรียนต้องตัดสินใจเลือกแนวทางการศึกษาต่อ หรือแนวทางการประกอบอาชีพอีกครั้งหนึ่ง
3. ควรจะมีการนำรูปแบบของการปรึกษาเชิงจิตวิทยาแบบกลุ่มและโปรแกรมการศึกษาด้วยตนเองไปปรับปรุงให้พัฒนาเรื่องอื่น ๆ เช่น การพัฒนานิสัยและทัศนคติทางการเรียน การพัฒนาการสื่อสาร การพัฒนาความเชื่อมั่นในตนเอง เป็นต้น